

Prednáška 11:

Publikovanie v informatike

Metódy inžinierskej práce 2014/15

Valentino Vranič

Ústav informatiky a softvérového inžinierstva
Fakulta informatiky a informačných technológií
Slovenská technická univerzita v Bratislave

4. december 2014

Obsah prednášky

- 1 Publikovanie
- 2 Recenzované publikácie
- 3 Vedecké publikovanie
- 4 Význam publikovania

Publikovanie textových dokumentov

- Možno publikovať rozdielne mediálne formy
- Táto prednáška sa týka publikovania textových dokumentov v oblasti informatiky

Čo znamená publikovať?

- Publikovanie = zverejnenie
- Publikovať možno samostatne – zvlášť v dnešnej dobe
- Kedysi publikovanie predpokladalo tlač
- Dnes je možné publikovať elektronicky
- Aký je rozdiel?

Publikovanie tlačných dokumentov

- Pre jednotlivca je (stále) problém tlačiť vo veľkom náklade a tento náklad distribuovať
- Aj staršie tlačené dokumenty sú dostupné v knižniciach
- Prístup k týmto knižniciam však môže byť problematicky a časovo náročný
- Kopírovanie je problematické a nákladné
- Tlačný dokument v zásade nemožno meniť – zásadná vlastnosť
- Nemnosť tlačného dokumentu hrá významnú rolu pri citovaní
- Rola vydavateľstva ako garanta v procese publikovania – recenzovanie
- Potreba za vydavateľstvom je spätá s fyzickou podobou dokumentu

Publikovanie elektronických dokumentov

- Možnosť tvorby elektronických dokumentov je dostupné prakticky každému
- Distribúcia je jednoduchá a rýchla: kopírovanie, web, ftp, e-mail. . .
- Vydavateľstvo nie je potrebné – alebo predsa je?
- Samostatne publikovaný dokument autor môže hocikedy zmeniť
- Dokument ako taký môže zo dňa na deň zmiznúť – napr. z webu
- Nezaručená stálosť dokumentu predstavuje problém pri citovaní
- Každý môže publikovať čokoľvek – čo z toho je relevantné?

Rola vydavateľstva v elektronickom publikovaní

- Do popredia vystupuje rola vydavateľstva ako garanta v procese publikovania – vydavateľstvo zabezpečuje alebo vyžaduje recenzovanie
- Vydavateľstvo niekedy poskytuje podporu pri finálnych úpravách publikácie alebo ich zabezpečuje
- Niekedy zabezpečuje aj služby ilustrovania a sadzby textu
- Vydavateľstvo sleduje kvalitu publikácií
- Vydavateľstvo zaručuje nemennosť a dostupnosť publikácií

Typy publikácií

- Správy (reports)
  - výskumné (research reports)
  - technické (technical reports)
  - priemyselné (industry reports)
  - kvalifikačné práce (bakalárske, diplomové. . .)
- Vedecké/výskumné články (scientific/research papers/articles)
  - na konferenciách (conference)
  - v dielňach (workshop)
  - v časopisoch (journal)
- (Populárne) články ((popular) papers/articles)
- Monografie/knihy (monographs/books)
  - kapitoly v monografiách (chapter)
- Učebnice / učebné texty (textbooks)

Recenzovanie

- Recenzovanie – posudzovanie publikácií
- Výsledkom recenzovania je recenzia – posudok
- Angl. review, reviewing, referee; recenzent – reviewer, referee
- Na základe recenzií sa rozhoduje o publikovaní
- Kto je kompetentný recenzovať?
- Žiaden cenzor, ale – peer reviewing: recenzovanie seberovných

Typický proces recenzovania

- Proces recenzovania riadi predseda programového výboru (konferencie a dielne) alebo editor časopisu
- Vyberie jedného alebo viacerých recenzentov
- Recenzie zvyčajne zahŕňajú aj známky
- Na základe recenzií rozhodne o akceptovaní publikácie a výsledok oznámi autorom
- Na konferenciách a dielňach je zamietnutie zvyčajne konečné, ale v časopisoch je možné aj vyžiadanie revízie s ďalším kolom recenzovania
- Recenzenti sú pre autorov prakticky vždy anonymní; niekedy sú navyše aj autori anonymní pre recenzentov

Vedecké publikovanie

- Zvyčajne vo forme článku, niekedy len tzv. rozšírený abstrakt
- Príspevky (contributions, contributed papers) a pozvané články (invited papers)
- Vyžaduje sa pôvodnosť prác
- Základný a aplikovaný výskum
- Prínos práce môže byť metodologický, evaluačný alebo prehľadový

Konferencie (1)

- Konferencie, kongresy alebo sympóziá
- Zvyčajne raz ročne alebo raz za dva roky
- Medzinárodné alebo národné
- Publikovanie v zborníku (proceedings)
- Programový, organizačný a riadiaci výbor
- Výzva na podávanie príspevkov (call for papers)
- Články posudzujú členovia programového výboru; posudzovanie riadi jeho predseda

Konferencie (2)

- Publikovanie je spojené s prezentáciou na fóre (nepokladá sa za korektné neprísť)
- Náklady: účastnícky poplatok, cesta a ubytovaním
- Medzinárodné konferencie organizuje aj naša fakulta – napr. ECBS-EERC 2011¹
- Príležitosť pre vás: Informatics and Information Technologies Student Research Conference, IIT.SRC²

---

¹<http://www.ecbs-eerc.org/2011/>

²<http://fiit.stuba.sk/iit-src>

Dielne

- Angl. workshops
- Na konferenciách po prezentácii každého článku prebehne krátka diskusia (riadi ju vedúci sedenia/sekcie, angl. session chair)
- Na dielňach je diskusia primárna
- Speje sa k spoločnému výsledku, niekedy článku
- Realita je však často taká, že dielne často končia ako minikonferencie

Časopisy

- Journals (niekedy magazines, transactions alebo letters)
- Hlavný editor poverí jedného z editorov zabezpečením posúdenia článku
- Poverený editor nájde zodpovedajúcich recenzentov a požiada ich o posúdenie článku
- Časopisy sú často širokospektrálne (Computing and Informatics³, ComSIS⁴) ale niektoré sú zamerané na špecifické prístupy (Transactions on Aspect-Oriented Software Development)

---

³<http://cai.sk/>

⁴<http://comsis.sk/>

Čo sa dosahuje publikovaním

- Diseminácia výsledkov výskumu a nových poznatkov – iní potom môžu na nich stavať
- Exponovanie a konfrontácia názorov
- Konsolidácia a prenos poznatkov
- Informovanie komunity

Čo sledovať pri publikovaní

- Komunita – získanie relevantných pripomienok, osobné kontakty a etablovanie v oblasti
- Publikovanie prostredníctvom renomovaných vydavateľstiev (napr. Springer, IEEE, ACM alebo Elsevier) – lepšie hodnotenie publikácie
- Publikácie a citácie sú významným ukazovateľom činnosti jednotlivca a inštitúcie (dôležité pri hodnotení)
- OLIB – Výstup z evidencie publikačnej a umeleckej činnosti na STU⁵
- Annual Report⁶

---

⁵<http://publview.stuba.sk/>

⁶http://www.fiit.stuba.sk/sk/fakulta-informatiky-a-informacnych-technologii/edicna-cinnost/edicia-vyrocnych-sprav.html?page_id=1914

Indexovanie publikácií (1)

- Publikačných fór je veľa – ako vedieť, že nejaká práca vôbec bola publikovaná?
- Služby indexovania publikácií (indexy): kedysi tlačené zoznamy publikácií (prípadne s abstraktmi), neskôr distribuované na elektronických médiách – teraz služby dostupné cez web
- Kedysi byť neindexovaný znamenalo byť neznámy (alebo len lokálne známy)
- Dnes všeobecné vyhľadávacie nástroje nájdu aj takéto publikácie – ak sú na webe
- Najznámejšie indexy však určujú hodnotu publikácií – kritériá sa líšia v závislosti od oblasti a inštitúcie
- Indexy sledujú aj odkazy na publikácie (citácie)

Indexovanie publikácií (2)

- Thomson Reuters – Web of Science / Web of Knowledge
- SciVerse Scopus (Elsevier)
- Inspec (IET)
- Alternatívne a bezplatné služby: CiteSeer^X, DBLP, Google Scholar. . .

Sumarizácia

- Publikovanie: autor – vydavateľ – čitateľ
- Elektronické publikovanie
- Vedecké publikovanie
- Indexovanie publikácií
- Príležitosť pre vás: IIT.SRC⁷

---

⁷ <http://fiit.stuba.sk/iit-src>